

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **SLOT Group, a.s.**, se sídlem Jáchymovská 142, Karlovy Vary, zast. Mgr. Alešem Smetankou, advokátem, Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s. r. o., se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, odbor rozpočtu a financování, se sídlem Malinovského nám. 3/5, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2012, č. j. MMB/0063642/2012, a rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, ve věci vyměření místního poplatku,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 21. 2. 2012, č. j. MMB/0063642/2012, s výjimkou bodu č. 1 výroku tohoto rozhodnutí, **se zrušuje.**
- II.** Žaloba proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, **se zamítá.**
- III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 8 760 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Aleše Smetanky, advokáta se sídlem Jungmannova 24, Praha 1.

IV. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) dne 6. 4. 2012 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného: (i) ze dne 21. 2. 2012, č. j. MMB/0063642/2012 a (ii) ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, kterými žalovaný změnil na základě odvolání žalobce platební výměr vydaný Úřadem městské části Brno-střed, odborem obchodu, dopravy a služeb (dále jen „správce poplatku“), ze dne 26. 9. 2010, č. j. 110034532/VANJ/VHA/002. Tímto platebním výměrem vyměřil správce poplatku žalobci místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, jež specifikoval v příloze platebního výměru za zdaňovací období od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011, ve výši 837 979 Kč; a vzhledem k tomu, že místní poplatek nebyl žalobcem zaplacen včas a ve správné výši, zvýšil jej správce poplatku na dvojnásobek, tj. na částku 1 675 958 Kč.

Žalobou napadenými rozhodnutími žalovaný platební výměr správce poplatku změnil tak, že ve výroku platebního výměru vypustil bod 4, ve výroku platebního výměru celkovou částku k úhradě 1 675 958 Kč nahradil částkou 837 979 Kč, ve výroku rozhodnutí slova „ode dne doručení platebního výměru“ nahradil slovy „ode dne nabytí právní moci platebního výměru“, v odůvodnění platebního výměru slova „za užívání veřejného prostranství“ nahradil slovy „za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ a slova „ode dne doručení“ nahradil slovy „ode dne nabytí právní moci“, v odůvodnění platebního výměru vypustil poslední větu třetího odstavce od konce a předposlední odstavec a v poučení větu „Odvolání nemá odkladný účinek platby“.

Usnesením zdejšího soudu ze dne 20. 2. 2013, č. j. 30 Af 33/2012 – 75, bylo rozhodnuto, že namísto původního žalobce Apex On-line, a. s., se sídlem Strašnická 1b/3165, Praha 10 bude dále pokračováno na straně žalobce se společností SLOT Group, a. s., se sídlem Jáchymovská 142, Karlovy Vary. Důvodem tohoto postupu byl zánik původního žalobce v důsledku realizace fúze sloučením s přechodem jmění na zmíněnou nástupnickou společnost: SLOT Group, a. s.

II. Obsah žaloby

V podané žalobě žalobce uvedl, že mu bylo dne 6. 2. 2012 doručeno rozhodnutí o přeplatku správce daně ze dne 3. 2. 2012, č. j. 110059261/VANJ/VHA/001 (sp. zn. VHA011100058). Z tohoto rozhodnutí se žalobce dozvěděl, že žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, kterým rozhodl o odvolání žalobce ze dne 25. 10. 2011 podanému proti shora citovanému platebnímu výměru ze dne 26. 9. 2011, č. j. 110034532/VANJ/VHA/002. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2011,

č. j. MMB/0448947/2011, však nebylo žalobci ani jeho zástupci řádně doručeno. Jak je zřejmé z kopie správního rozhodnutí pořízené zástupcem žalobce ze spisu žalovaného dne 16. 2. 2012, adresátem tohoto rozhodnutí byl jiný advokát – Mgr. P. L., který nebyl žalobcem zmocněn k činění jakýchkoli právních kroků ohledně platebního výměru. Zástupce žalobce proto podal dne 16. 2. 2012 žádost o řádné doručení tohoto rozhodnutí, neboť dne 16. 2. 2012 byla žalobci v rámci nahlížení do spisu předána pouze kopie rozhodnutí. Na tuto žádost však žalovaný reagoval tím, že dne 23. 2. 2012 doručil zástupci žalobce nové rozhodnutí ze dne 21. 2. 2012, č. j. MMB/0063642/2012, kterým bylo znovu rozhodnuto o odvolání žalobce ze dne 25. 10. 2011. Žalovaný původní rozhodnutí nerevokoval. Žalobce proto z procesní opatrnosti podanou žalobou napadl i rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, byť toto rozhodnutí nebylo žalobci nebo jeho zástupci nikdy řádně doručeno, nicméně žalobce se s ním seznámil při nahlížení do správního spisu dne 16. 2. 2012. Žalovaný však odmítl toto rozhodnutí žalobci doručit. Byla tak nastolena situace, kdy:

- (i) buď rozhodnutí, č. j. MMB/0448947/2011, nemá právních účinků, protože nikdy nebylo doručeno, ovšem nadále existuje, a proto musí být zrušeno jako nezákonné nebo prohlášeno za nicotné, přičemž rozhodnutí, č. j. MMB/0063642/2012, je rozhodnutí, které aprobovalo nezákonné vyměření místního poplatku platebním výměrem, a u kterého jsou dány níže popsány důvody nezákonnosti a protiústavnosti,
- (ii) nebo rozhodnutí, č. j. MMB/0448947/2011, i přes pochybení žalovaného při doručování, nabylo právních účinků vůči žalobci a rozhodnutí, č. j. MMB/0063642/2012, je nezákonné z důvodu překážky res iudicata (příp. litispendence), přičemž rozhodnutí, č. j. MMB/0448947/2011, je pak rozhodnutím, které aprobovalo nezákonné vyměření místního poplatku, u něhož jsou popsány níže uvedené důvody nezákonnosti a protiústavnosti.

Žalobce proto podanou žalobou brojil jednak proti rozhodnutí, č. j. MMB/0063642/2012, jednak proti rozhodnutí, č. j. MMB/0448947/2011, a domáhal se zrušení těchto rozhodnutí, s výjimkou bodu č. 1 výroku (kterým byl vypuštěn bod 4. ve výroku platebního výměru, tj. sankční navýšení místního poplatku na dvojnásobek), jakož i platebního výměru, který jim předcházel.

V další části žaloby žalobce napadl legislativní proces přijetí zákona č. 183/2010 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře sportu“), a dále jím byla s účinností od 16. 6. 2010 současně schválena novela zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), kterou byl nově zaveden místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu – konkrétně ust. § 1 písm. g), § 10a odst. 1, § 10a odst. 2 a § 10a odst. 3 zákona o místních poplatcích. Podle žalobce byl legislativní proces přijetí zákona č. 183/2010 Sb. v rozporu s ústavním pořádkem, jelikož pozměňovací návrh, na základě kterého došlo k novelizaci ust. § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích se netýkal téhož předmětu návrhu, který byl v legislativním procesu projednáván (zákon o podpoře sportu), ale byl přijat tzv. „neblahou praxí přílepků“. Pro podporu svých argumentů žalobce uvedl nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2007,

sp. zn. Pl. ÚS 77/06. Žalobce tak poplatkovou povinnost uloženou mu na základě novely provedené zákonem č. 183/2010 Sb. považuje za zásah do ústavně a mezinárodně garantovaného práva společnosti vlastnit, resp. pokojně užívat, majetek ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a Protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

Podle žalobce žalovaný i správce poplatku navíc nesprávně posoudili předmět zpoplatnění místními poplatky, resp. zcela nesprávně posoudili otázku, co má být v případě provozování centrálního loterního systému s interaktivními videoloterijními terminály považováno za technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu. V důsledku této chybné interpretace došlo následně k vydání platebního výměru, který je v rozporu se zákonem o místních poplatcích a zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných obdobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“) a v rozporu s obecně závaznou vyhláškou Statutárního města Brna č. 21/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (dále jen „vyhláška č. 21/2010“). Podle žalobce měl být předmětem zpoplatnění centrální loterní systém jako celek a nikoli jednotlivá koncová zařízení ve formě interaktivních videoloterijních terminálů. Základem pro výklad pojmu jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu má být § 1 odst. 1 zákona o loteriích, na základě kterého je nutné dospět k závěru, že centrální loterní systém tvoří jeden funkčně nedělitelný celek, který se skládá z centrální řídicí jednotky, místní kontrolní jednotky a koncových terminálů sloužící pouze jako zobrazovací jednotky.

Pro podporu svých tvrzení žalobce odkázal na Standard centrálního loterního systému s interaktivními terminály vydaný Ministerstvem financí pro účely povolovacího řízení. Předmětem povolení podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích je pouze centrální loterní systém jako celek a nikoli jednotlivé koncové terminály. Koncové terminály jsou pouhou součástí centrálního loterního systému a nejsou tedy samostatně provozovány ani povolovány. Jejich seznam a umístění je uveden v povolení vydaném Ministerstvem financí. V případě změn v počtu koncových terminálů je tento seznam pouze doplněn a není vydáváno nové povolení. Pro podporu svých tvrzení uvedl žalobce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2008, č. j. 5 Afs 38/2008 – 139 a ze dne 24. 2. 2010, č. j. 9 Afs 66/2009 – 256. V neposlední řadě žalobce zdůraznil neaplikovatelnost závěrů Ústavního soudu ohledně rozsahu zákonného zmocnění obcí dle § 50 odst. 4 zákona o loteriích a rozsahu zákonného zmocnění obcí dle § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích. Žalovaný a správce poplatku se dopustili nesprávného výkladu zákona o místních poplatcích s následnou nezákonností napadených rozhodnutí, a to tím, že předmětem místního poplatku nesprávně učinili jednotlivé koncové terminály namísto centrálního loterního systému jako nedělitelného technického zařízení.

Dále žalobce považoval žalobou napadená rozhodnutí za nezákonná z důvodu nesprávně a neúplně zjištěného skutkového stavu a nezákonného zpoplatnění koncových terminálů, které příslušném období nebyly uvedeny do provozu. V nyní posuzované věci tak neměli učinit předmětem zpoplatnění 94 ks koncových terminálů, neboť některé z těchto koncových terminálů nebyly v rozhodném období na daném území uvedeny do provozu nebo byly

vedeny do provozu na daném území až v průběhu rozhodného období anebo jejich provoz byl v průběhu rozhodného období ukončen. Správce poplatku a následně i žalovaný měli povinnost v rámci správního řízení spolehlivě zjistit, které koncové terminály byly v průběhu tohoto období na daném území uvedeny do provozu. Podle žalobce tak v souladu s § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích podléhá místnímu poplatku pouze provozovaný výherní hrací přístroj. Poplatková povinnost dle žalobce vzniká na základě splnění dvou předpokladů, tj. nabytí právní moci příslušného povolení Ministerstva financí, kterým se povoluje provozování sázkové hry (centrálního loterního systému) a zároveň uvedení centrálního loterního systému prostřednictvím koncového zařízení do provozu na území obce, příp. skutečnost, že nedojde k trvalému ukončení jeho provozu na území obce.

Žalobce poukázal na rozpor čl. 4 vyhlášky č. 21/2010 se zákonem o místních poplatcích, kdy tento článek váže vznik nebo zánik poplatkové povinnosti na den právní moci příslušného povolení jiného technického herního zařízení, a to v rozporu s příslušnými ustanoveními zákona o místních poplatcích. Podle žalobce tak v případě, že dva právní předpisy obsahují rozdílnou úpravu stejné věci, je třeba aplikovat právní zásadu *lex superior derogat inferiori*. Aplikace této zásady – dle které má právní norma obsažená v předpisu vyšší právní síly přednost před normou obsaženou v předpisu nižší právní síly – pak podle žalobce vede k závěru, že je třeba odmítnout aplikaci těch ustanovení vyhlášky, která jsou v rozporu s příslušnými ustanoveními zákona o místních poplatcích. Žalovaný tak pochybil, když za předmět zpoplatnění považoval povolená herní zařízení.

V souvislosti s touto námitkou žalobce brojil proti nesprávnému zpoplatnění koncových terminálů, které ani nebyly poprvé uvedeny do provozu, případně jejich provoz byl ukončen. K tomu žalobce přiložil tabulky s přehledem koncových terminálů, jejichž provoz v rámci centrálního loterního systému byl v rozhodném období, na které se vztahoval platební výměr, fakticky ukončen, které byly uvedeny do provozu až v průběhu rozhodného období, na které se vztahuje platební výměr, a dále přehled koncových terminálů, jejichž provoz nebyl v rámci centrálního loterního systému dosud vůbec zahájen v rozhodném období. Podle žalobce tak měl správce poplatku zpoplatnit pouze ty koncové terminály, které byly uvedeny do provozu (tj. ty, které byly umístěny v provozovně a připojeny k centrálnímu loternímu systému, resp. ty, jejichž provoz nebyl trvale ukončen). Správní orgány tak měly žalobci poplatkovou povinnost poměrně snížit o ty koncové terminály, které byly v územním obvodu správce poplatku v provozu pouze část období. Správní orgány tak postupovaly v rozporu s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

V závěru žalobce napadl postup žalovaného i správce poplatku z hlediska nerespektování obecných právních zásad, zejména zásady „v pochybnostech mírněji“ resp. „ve prospěch poplatníka“ (*in dubio mitius*, resp. *in dubio pro libertate*), kdy v případě nejednoznačné právní úpravy ukládající povinnosti soukromému subjektu vůči státu musí být vždy aplikován výklad ve prospěch soukromého subjektu, resp. výklad, který vůbec či co nejméně zasahuje do práv či svobod soukromého subjektu. Podle žalobce je pojem jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního názoru nejednoznačný a tudíž není zřejmé, co má být předmětem zpoplatnění, a proto je třeba tuto zásadu v souzených věcech aplikovat. Na podporu svých tvrzení žalobce uvedl nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 8. 2010, sp. zn. III. ÚS 939/10, rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne

16. 10. 2008, č. j. 7 Afs 54/2006 – 155, nález Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2003, sp. zn. IV. ÚS 666/02, nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44.

III. Vyjádření žalovaného

Ve vyjádření doručeném krajskému soudu dne 22. 6. 2012 se žalovaný vyjádřil k problematice existence dvou rozhodnutí, kde uvedl, že proti rozhodnutí ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, nelze podat správní žalobu, jelikož se nejedná o rozhodnutí pravomocné.

K ústavnosti novelizace zákona o místních poplatcích provedené zákonem č. 183/2010 Sb. žalovaný uvedl, že dokud o protiústavnosti předpisu nerozhodl Ústavní soud, jedná se o předpis obecně závazný.

Ohledně vymezení předmětu zpoplatnění žalovaný ve vyjádření odkázal žalovaný na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Podle žalovaného text zákona o místních poplatcích jasně vymezuje předmět zpoplatnění. Z § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích je pojem jiné technické herní zařízení pojmem obecným, kterého bylo zákonodárcem využito k tomu, aby mohla být obcemi zpoplatněna všechna zařízení, na kterých jsou uskutečňovány loterie a jiné obdobné hry, k jejichž povolení je kompetentní Ministerstvo financí bez ohledu na jejich technický vývoj. Dále žalovaný zohlednil povolení vydávaná Ministerstvem financí, na základě kterých se uskutečňuje konkrétní hra prostřednictvím vymezených zařízení. Ve vztahu k povinnosti platit místní poplatek je tak podle žalovaného podstatné, zda se jedná o zařízení sloužící k provozování sázkových her, které je možné provozovat pouze na základě povolení Ministerstva financí. Podle žalovaného dále centrální loterní systém naplňuje pojem jiné technické zařízení, ale není jej možné považovat za jedno jiné technické herní zařízení jako celek, ale za soustavu jiných technických herních zařízení. Tomuto závěru podle žalovaného odpovídá i stanovisko Elektrotechnického ústavu a Institutu pro testování a certifikaci a chování žalobce, kdy ohlašuje centrální loterní systému u správců daně, v jejichž obvodu působnosti jsou umístěna koncová zařízení centrálního loterního systému. Žalovaný k žalobcem uvedené judikatuře uvedl, že v dané věci je nepoužitelná a trval na aplikaci nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 na souzenou věc.

K námitce neúplného zjištění skutkového stavu věci žalovaný uvedl, že jiné technické zařízení nemusí být provozováno, aby podléhalo místnímu poplatku. Pro zpoplatnění předmětného zařízení je podstatné znění vyhlášky č. 21/2010, která vázala vznik poplatkové povinnosti na právní moc povolení jiného technického herního zařízení a zánik poplatkové povinnosti na zánik povolení. V roce 2011 tak byla jiná technická herní zařízení zpoplatněna bez ohledu na okolnost jejich provozování. Z tohoto důvodu tak nebylo nutné zjišťovat, která povolená jiná technická herní zařízení byla ve zpoplatňovaném období skutečně uvedena do provozu. Podle žalovaného bylo zpoplatnění jiných technických herních zařízení v podobě interaktivních videoloterních terminálů místním poplatkem v závislosti na době povolení – nikoli v závislosti na době skutečného provozování – v souladu s textem zákonem, úmyslem zákonodárce a logicky odůvodněné.

Námítku porušení zásady „in dubio mitius“ resp. „in dubio pro libertate“ žalovaný neshledal důvodnou. Odkázal při tom na žalobou napadené rozhodnutí, kde uvedl, že v dané věci neviděl možnost dvojího výkladu právního předpisu, a proto nebylo možné podle uvedené zásady postupovat, neboť právní úprava byla podle žalovaného jednoznačná. Žalobce podle žalovaného vnesl do posouzení toho, zda jiné technické herní zařízení podléhá místnímu poplatku technické aspekty, které však nemohou mít vliv na právní posouzení situace.

Na základě všech výše uvedených skutečností žalovaný navrhl žalobu proti rozhodnutí č. j. MMB/0448947/2011 odmítnout a žalobu proti rozhodnutí č. j. MMB/0063642/2012 zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

IV.a) K výroku I. tohoto rozsudku

Krajský soud se na základě včas podané žaloby směřující vůči dvěma správním rozhodnutím žalovaného nejprve zabýval otázkou předestřenou též v samotné žalobě, a sice: ve vztahu k jakému z napadených rozhodnutí žalovaného je třeba přezkoumat namítané důvody nezákonnosti a protiústavnosti. Pro její zodpovězení je přitom podstatný okamžik vydání každého z těchto rozhodnutí. Okamžik vydání rozhodnutí je totiž velmi důležitým momentem pro vnitřní vázanost tímto rozhodnutím ze strany samotného správce poplatku, resp. žalovaného odvolacího orgánu, který je vydal a který je jím formálně (procedurálně) vázán. Od této chvíle tedy nelze s vydaným rozhodnutím nic činit, nijak se od něj odchýlit, a to ani v případě, že by byla dodatečně zjištěna jeho vadnost; ke změně by mohlo dojít toliko cestou některého z opravných či dozorčích prostředků.

Príslušným procesněprávním předpisem, podle kterého se vede řízení ve věcech místních poplatků, je zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „d. ř.“), jež v § 101 odst. 2 stanoví, že rozhodnutí je vydané okamžikem, kdy byl učiněn úkon k jeho doručení. To znamená, že okamžik vydání rozhodnutí je spojován s okamžikem jeho expedice (vypravení), což je logické, neboť od tohoto momentu se rozhodnutí projeví navenek (a nelze do něho tudíž jakkoli zpětně zasahovat – viz výše).

Rozhodnutí je proto potřeba považovat za vydané i v případě, že došlo k předání jeho písemného vyhotovení k doručení jiné osobě než té, která v daném řízení zastupovala dotčeného účastníka, tj. žalobce. Ten byl příjemcem rozhodnutí žalovaného, neboť jemu byla tímto rozhodnutím vydaným v návaznosti na předchozí platební výměr ukládána povinnost uhradit předmětný místní poplatek. Podle § 101 odst. 4 d. ř. přitom platí, že uložit stejnou povinnost – uhradit místní poplatek – lze ze stejného důvodu témuž příjemci rozhodnutí pouze jednou. V daném případě však žalovaný o tomtéž odvolání žalobce proti platebnímu výměru správce poplatku rozhodl dvakrát. Poprvé rozhodnutím ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, které předal k doručení (expedici) a které tedy tímto okamžikem bylo vydáno bez ohledu na to, že ho žalovaný doručoval nesprávně advokátovi Mgr. P. L.

Tento fakt nic nemění na tom, že citované rozhodnutí bylo vydáno a že jde o rozhodnutí, které je platné (jeho účinnost, pravomocnost a vykonatelnost je otázkou jinou – viz níže).

Žalobce byl v řízení před žalovaným odvolacím orgánem zastoupen advokátem Mgr. A. S., který se dle vyjádření v žalobě dozvěděl o vydání rozhodnutí ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, spíše shodou okolností z obsahu jiného rozhodnutí správce poplatku ve věci přeplatku. V návaznosti na to si pořídil kopii citovaného rozhodnutí ze správního spisu, do něhož nahlížel dne 16. 2. 2012, a současně písemně požádal o jeho řádné doručení. Žalovaný namísto toho však vydal další – druhé rozhodnutí ze dne 21. 2. 2012, č. j. MMB/0063642/2012, které je v podstatě téhož obsahu jako to první (s tím, že je zde správně uveden zástupce žalobce) a tato doručil žalobci.

Je tedy evidentní, že posléze uvedené rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2012 bylo vydáno poté, co žalovaný již jednou o tomtéž odvolání rozhodl, tedy v rozporu se shora zmíněnou zásadou ne bis in idem, dle které lze uložit stejnou povinnost témuž příjemci rozhodnutí pouze jednou (§ 101 odst. 4 d. ř.) Porušení této zásady lze přitom kvalifikovat jako vadu řízení způsobující nezákonnost tohoto rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“); obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2008, č. j. 7 Afs 68/2007 – 82 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), jež se sice vztahuje výslovně k tzv. překážce věci rozhodnuté, která však stejně jako tzv. litispendence (překážka řízení zahájeného) úzce souvisí právě se zásadou ne bis in idem (ne dvakrát o tomtéž).

Krajský soud proto rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2012, č. j. MMB/0063642/2012, které bylo vydané jako druhé v pořadí, v souladu s žalobním petitem zrušil (s výjimkou bodu č. 1 výroku tohoto rozhodnutí), neboť nemělo být vůbec vydáno (§ 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.).

IV.b) K výroku II. tohoto rozsudku

Co se týče rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, které bylo předmětem přezkumu krajského soudu, k němu lze zejména s ohledem na potřebu splnění podmínek řízení předeslat následující. Jde o rozhodnutí, které bylo vydáno, je tedy platným a následně se stalo vůči svému příjemci (žalobci) též účinným, a to okamžikem jeho oznámení. Krajský soud přitom vycházel z této základní premisy. Jakkoli je zřejmé, že u tohoto rozhodnutí žalovaného nebyla dodržena formální pravidla pro doručování – žalovaný namísto řádného rozhodnutí vydal nové rozhodnutí, jak již bylo v podrobnostech popsáno shora –, nemůže být na závalu, bylo-li těchto pravidel dosaženo, tj. žalobci, resp. jeho zástupci bylo fakticky doručeno. Jde zde o princip materiálního (skutečného) doručení a seznámení se adresáta s doručovanou písemností, což má přednost před formálním postupem; k tomu srov. Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žižková, M. *Daňový řád, Komentář*. I. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, s. 225 (obecný komentář k doručování).

Ostatně sám žalobce výslovně v žalobě potvrdil materiální doručení s tím, že: „...žalobci ani jeho právnímu zástupci toto rozhodnutí nikdy nebylo řádně doručeno, nicméně žalobce se s ním seznámil v rámci nahlížení do správního spisu dne 16. 2. 2012, jak bylo popsáno výše, ovšem žalovaný odmítl žalobci doručit stejnopis Rozhodnutí I. (tj. rozhodnutí 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, pozn. krajského soudu)“. Minimálně od uvedeného data lze mít tedy důvodně za to, že žalobce byl s předmětným rozhodnutím obeznámen a za dané situace, kdy aplikace materiálního přístupu k doručení, nejde k tíži žalobce, jsou proto formální vady bez významu a nelze v nich spatřovat překážku pro meritorní posouzení věci (jde o platné rozhodnutí, které je účinné a pravomocné).

Napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, tak krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1 s. ř. s., ověřil přitom, zda citované rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offio), a vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, dospěl závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobní bod ohledně protiústavnosti zákona č. 183/2010 Sb., a to v části, již byl novelizován zákon o místních poplatcích, bylo nutno označit za nedůvodný. Ústavní soud totiž nálezem ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013 Sb. (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), zamítl návrh Krajského soudu v Hradci Králové na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., *in eventum* na konstatování protiústavnosti části třetí zákona č. 183/2010 Sb. V odůvodnění shledal, že v předloženém případě se nejedná o protiústavní přílepek ve smyslu judikatury Ústavního soudu ani o situaci obdobnou. Jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem byla při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárního procesu. V této souvislosti poukázal na § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, podle něhož je návrhem podávaným k projednávání věci i návrh pozměňovací. Předmětný pozměňovací návrh přitom nevybočil z omezeného prostoru vyhrazeného pozměňovacím návrhům. Vazba zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dle Ústavního soudu dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Ústavní soud rovněž zdůraznil, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.

Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Zdejší soud se ztotožnil se závěrem Ústavního soudu, navíc podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány i osoby.

Pokud pak jde o samotný předmět sporu, jímž byl výklad pojmu „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ uvedený v zákoně

o místních poplatcích, považoval krajský soud již za nadbytečné se k této problematice rozsáhleji vyjadřovat s ohledem na rozhodovací praxi správních soudů a především Nejvyššího správního soudu v obdobných věcech; namátkou viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013 – 26, či ze dne 14. 6. 2013, č. j. 2 Afs 48/2013 – 49. Konstantní názor správních soudů je takový, že interaktivní videoloterní terminál představuje „jiné technické herní zařízení“ ve smyslu § 10a zákona o místních poplatcích. Zpoplatnění proto podléhá každý koncový terminál, nejen centrální loterní jednotka. A pokud jde o judikaturu zmiňovanou žalobcem, k té lze pouze v krátkosti poznamenat, že na danou věc vyloženě nedopadá, neboť se netýkala místního poplatku, nýbrž správního poplatku za provozování ostatních sázkových her (elektromechanických rulet); blíže viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2008, č. j. 38/2008 – 139, publ. pod č. 2432/2011 Sb. NSS, a ze dne 24. 2. 2010, č. j. 9 Afs 66/2009 – 256.

I žalobcem namítaná problematika neaplikovatelnosti závěrů nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 týkající se posouzení rozsahu zákonného zmocnění obcí podle § 50 odst. 4 zákona o loteriích a podle § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích byla již ve výše uvedených rozhodnutích Nejvyššího správního soudu řešena. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že obec při zpoplatnění videoloterních terminálů nevybočila ze zákonem stanoveného rámce v případě, že argumentovala závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 v případě zpoplatňovaného období, které následovalo po účinnosti novely provedené zákonem č. 183/2010 Sb.

Stejně tak i problematika toho, zda má být zpoplatněno už povolené zařízení, či jen to skutečně provozované, již byla správními soudy posouzena, a bylo shledáno, že ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, je třeba vykládat tak, že poplatku podléhá každý povolený a nikoliv provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení; vedle citované judikatury Nejvyššího správního soudu zde srov. též např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 1. 2013, č. j. 29 Af 33/2011-30, publ. pod č. 2842/2013 Sb. NSS (taktéž dostupný na www.nssoud.cz).

Dle tohoto rozsudku platí, že předmětem poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí dle § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích (ve znění zákona č. 183/2010 Sb.) je každé jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Nestanoví-li tedy příslušná obecně závazná vyhláška obce jinak, nezávisí vznik poplatkové povinnosti na faktickém provozu takového jiného technického herního zařízení. A v daném případě vyhláška č. 21/2010, která byla ve věci aplikována, jinak nestanovila, naopak výslovně uváděla, že poplatková povinnost vzniká dnem, kdy nabylo právní moci povolení předmětného zařízení vydané Ministerstvem financí a zaniká dnem, kdy takové povolení zaniklo (čl. 4).

To znamená, že vznik a zánik poplatkové povinnosti vázala – v souladu se shora uvedeným výkladem zákona o místních poplatcích – na existenci příslušného povolení, nikoli na faktický provoz zařízení. Ostatně finanční zatížení některých aktivit bez ohledu na jejich faktické využívání není v právním řádu ojedinělé, jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 9. 2013, č. j. 5 Afs 31/2013 – 24, v němž jako příklad uvedl např. „... povinnost vlastníka vozidla uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti dle zákona

č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (tzv. povinné ručení). Rozhodujícím kritériem je zde vlastnictví registrovaného vozidla a nikoli fakt, zda je dané vozidlo skutečně provozováno. Z místních poplatků pak podobně poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů musí platit každá osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům [srov. § 10b písm. b) zákona o místních poplatcích] a není rozhodné, zda v daném místě nějaký odpad vyprodukuje či se vůbec v dané nemovitosti zdržuje. Stejně tak může být místní poplatek za výherní hrací automat vybírán též za přístroj povolený a není nezbytné jeho faktické uvedení do provozu“.

Lze proto tuto námitku uzavřít s tím, že žalobcem uvedený přehled zařízení, která nebyla v předmětném období provozována, jejichž provoz byl ve zpoplatňovaném období fakticky ukončen, případně která byla uvedena do provozu až v průběhu zpoplatňovaného období, nemohl mít vliv na stanovení výše poplatkové povinnosti, a nemohl být vyslyšen požadavek žalobce na poměrné snížení vyměřené částky místního poplatku. Jedinou skutečností, která by mohla mít vliv na výši poplatku, by byl zánik povolení Ministerstva financí k některému ze zpoplatňovaných zařízení. Tuto skutečnost však žalobce v podané žalobě netvrdil, proto se jí i krajský soud blíže nezabýval.

V poslední žalobní námitce žalobce brojil proti nerespektování obecných právních zásad ze strany správních orgánů. I tato otázka byla již správními soudy řešena; např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2013, č. j. 5 Afs 72/2013 – 48, na který lze pro stručnost pouze odkázat, bylo vysloveno: „Nejvyšší správní soud dospívá k závěru, že VLT, jakožto koncová zařízení centrálního loterního systému, podléhají povolení Ministerstva financí podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, a proto spadají pod pojem jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí. Podléhají tedy místnímu poplatku podle § 10a zákona o místních poplatcích. Jelikož ani v tomto směru dikce § 10a zákona o místních poplatcích (ve spojení s § 50 odst. 3 zákona o loteriích) nevede při použití klasických interpretačních metod k dvojímu výkladu, z nichž by jeden bylo možno z hlediska stěžovatele označit za příznivější, zásada *in dubio pro libertate*, na jejíž dodržení stěžovatel naléhal, nedostala prostor pro svou aplikaci. K těmto opakovaným námitkám spočívajícím v prolomení zásady *in dubio mitius* v neprospěch stěžovatele Nejvyšší správní soud dodává, že tato zásada skutečně představuje jednu ze základních zásad správního (a potažmo celého veřejného) práva. Tento princip však nelze vykládat natolik široce, že by jakoukoli odlišnou interpretaci právní normy podanou stěžovatelem měly správní orgány zohlednit jakožto dvojí výklad. Jak pravil Ústavní soud, „v právním státě je třeba tvorby právních předpisů věnovat nejvyšší péči. Přesto se však nelze vyhnout víceznačností, což plyne jak z povahy jazyka samotného, tak z abstraktnosti právních norem, jakož i z omezenosti lidského poznání, stejně jako z dynamické povahy sociální reality“ (III. ÚS 783/06, publ. pod č. 210/2007). Uvedená víceznačnost však musí dosáhnout obecně přijatelné míry a musí jít o rovnocenný konkurenční výklad práva, ne pouze o výklad obtížně obhajitelný; v takové situaci aplikace zásady *in dubio mitius* nepřipadá v úvahu. A právě výklad předestřený stěžovatelem vychází z významně formalistických až technologických hledisek a naprosto nezohledňuje smysl a účel dotčených norem ani předchozí judikaturu. Proto ho nelze považovat za rovnocenný výklad s výkladem poskytnutým krajským soudem či správcem poplatku a Nejvyšší správní soud tak porušení zásady *in dubio mitius* neshledal.“

Na základě všech výše uvedených skutečností krajský soud neshledal žalobcem podanou žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/2011, za důvodnou a jako takovou ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. A měl-li úspěch jen částečný, přiznává mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.

Z hlediska náhrady nákladů řízení je tedy klíčová otázka úspěšnosti stran, kterou krajský soud posuzoval samostatně ve vztahu ke každému z napadených správních rozhodnutí žalovaného, neboť daný případ nelze posuzovat jako klasickou částečnou úspěšnost, resp. neúspěšnost ve věci; k tomu shodně srov. Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P.: Soudní řád správní - online komentář. 3. aktualizace. Praha : C. H. Beck, 2014, v němž se ohledně obecného pravidla úspěšnosti stran podává mj. následující:

“O částečném úspěchu ve správním soudnictví lze hovořit tehdy, když je napadeno
– *více výroků jednoho správního rozhodnutí a soud zruší jen některé,*
– *celé nebo několik částí opatření obecné povahy a soud zruší jen některé části*
– *více výroků rozhodnutí krajského soudu a Nejvyšší správní soud zruší jen některé”.*

O žádný z uvedených příkladů se však v daném případě, kdy žalobce napadl jednou žalobou dvě správní rozhodnutí žalovaného, nejedná, a proto posuzoval krajský soud úspěšnost ve věci výše uvedeným způsobem s těmito závěry.

V případě žalobce, který byl v řízení úspěšný, pokud jde o rozhodnutí ze dne 21. 2. 2012, č. j. MMB/0063642/2012, vzal krajský soud za důvodně vynaložené náklady jednak zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, jednak mimosmluvní odměnu zástupce žalobce za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby) po 2 100 Kč podle § 7 bod 5, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném v rozhodné době), včetně paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. částku 4 800 Kč, zvýšenou o DPH 20 % na 5 760 Kč. Ve výsledku se tudíž jedná o částku 8 760 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (viz výrok III. tohoto rozsudku).

Žalovaný byl v řízení úspěšný, pokud jde o rozhodnutí ze dne 1. 12. 2011, č. j. MMB/0448947/201, nicméně neprokázal, že by mu v této souvislosti byly vznikly náklady nad rámec jeho vlastní úřední činnosti; proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (viz výrok IV. tohoto rozsudku).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. 9. 2014

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu